

знеособлення персональних даних відповідно до вимог Закону України «Про захист персональних даних», в обсязі та в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Так, Порядок функціонування електронної системи охорони здоров'я затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2018 року № 411.

Разом з тим звертаємо увагу, що Закон України «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах» встановлює, що державні інформаційні ресурси або інформація з обмеженим доступом, вимога щодо захисту якої встановлена законом, повинні оброблятися в системі із застосуванням комплексної системи захисту інформації з підтвердженою відповідністю. Підтвердження відповідності здійснюється за результатами державної експертизи в порядку, встановленому законодавством.

Для створення комплексної системи захисту державних інформаційних ресурсів або інформації з обмеженим доступом, вимога щодо захисту якої встановлена законом, використовуються засоби захисту інформації, які мають *сертифікат відповідності або позитивний експертний висновок за результатами державної експертизи у сфері технічного та/або криптографічного захисту інформації*. Підтвердження відповідності та проведення державної експертизи цих засобів здійснюються в порядку, встановленому законодавством (частини друга, третя статті 8).

Законом України «Про Державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України» на Державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України відповідно до визначених завдань покладається обов'язок, зокрема, *встановлення порядку організації та проведення державної експертизи у сфері криптографічного та технічного захисту інформації, проведення державної експертизи та експертних досліджень у сфері криптографічного захисту інформації, визначення криптографічних алгоритмів як рекомендованих, допуску до експлуатації засобів криптографічного захисту інформації, засобів, комплексів та систем спеціального зв'язку, надання та/або реєстрація експертних висновків за результатами державної експертизи у сфері криптографічного та технічного захисту інформації, свідоцтв про допуск до експлуатації засобів криптографічного захисту інформації, засобів, комплексів та систем спеціального зв'язку, декларацій та атестатів відповідності комплексних систем захисту інформації* (пункт 30 частини першої статті 14).

При цьому Правила забезпечення захисту інформації в інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних системах, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 29 березня 2006 року № 373, встановлюють, що *захисту в системі підлягає, зокрема: відкрита інформація, яка належить до державних інформаційних ресурсів, а також відкрита інформація про діяльність суб'єктів владних повноважень, військових формувань, яка оприлюднюється в Інтернеті, інших глобальних інформаційних мережах і системах або передається телекомунікаційними мережами; конфіденційна інформація, яка перебуває у володінні розпорядників інформації,*

визначених частиною першою статті 13 Закону України «Про доступ до публічної інформації»; інформація, вимога щодо захисту якої встановлена законом.

У свою чергу, *державні інформаційні ресурси* – це систематизована інформація, що є доступною за допомогою інформаційних технологій, право на володіння, використання або розпорядження якою належить державним органам, військовим формуванням, утвореним відповідно до законів України, державним підприємствам, установам та організаціям, а також інформація, створення якої передбачено законодавством та яка обробляється фізичними або юридичними особами відповідно до наданих їм повноважень суб'єктами владних повноважень (абзац третій частини першої статті 1 Закону України «Про Державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України»).

Конфіденційна інформація – це інформація, доступ до якої обмежено фізичною або юридичною особою, крім суб'єктів владних повноважень, та яка може поширюватися у визначеному ними порядку за їхнім бажанням відповідно до передбачених ними умов (речення перше частини першої статті 7 Закону України «Про доступ до публічної інформації»).

Розпорядниками інформації визнаються: суб'єкти владних повноважень - органи державної влади, інші державні органи, органи місцевого самоврядування, органи влади Автономної Республіки Крим, інші суб'єкти, що здійснюють владні управлінські функції відповідно до законодавства та рішення яких є обов'язковими для виконання; юридичні особи, що фінансуються з державного, місцевих бюджетів, бюджету Автономної Республіки Крим, - стосовно інформації щодо використання бюджетних коштів; *особи, якщо вони виконують делеговані повноваження суб'єктів владних повноважень згідно із законом чи договором, включаючи надання освітніх, оздоровчих, соціальних або інших державних послуг*, – стосовно інформації, пов'язаної з виконанням їхніх обов'язків; суб'єкти господарювання, які займають домінуюче становище на ринку або наділені спеціальними чи виключними правами, або є природними монополіями, – стосовно інформації щодо умов постачання товарів, послуг та цін на них (частина перша статті 13 Закону України «Про доступ до публічної інформації»).

Водночас Закон України «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах» встановлює, що *відповідальність за забезпечення захисту інформації в системі покладається на власника системи* (частина перша статті 9 Закону).

Щодо укладення декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу.

Відповідно до частини другої статті 9 Закону пацієнт (його законний представник) реалізує своє право на вибір лікаря шляхом подання надавачу медичних послуг *декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу*. Надавачам медичних послуг забороняється відмовляти у прийнятті декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу, та веденні пацієнта, зокрема, на підставі наявності у пацієнта хронічного захворювання,

його віку, статі, соціального статусу, матеріального становища, зареєстрованого місця проживання тощо, крім випадків, передбачених законодавством.

Згідно з частиною четвертою зазначеної статті Закону форма декларації та порядок вибору лікаря, який надає первинну медичну допомогу, затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я.

Пунктом 3 наказу Міністерства охорони здоров'я України від 19 березня 2018 року № 503 «Про затвердження Порядку вибору лікаря, який надає первинну медичну допомогу, та форми декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу» зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 21 березня 2018 року за № 347/31799, визначено, що у цьому Порядку термін «Декларація про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу» означає *документ, що підтверджує волевиявлення пацієнта* (його законного представника) про вибір лікаря, який надаватиме йому первинну медичну допомогу.

Разом з тим у частині першій статті 202 Цивільного кодексу України (далі – ЦК) правочин визначено як *дія особи*, спрямована на набуття, зміну або припинення цивільних прав та обов'язків.

Підставами виникнення цивільних прав та обов'язків, зокрема, є договори та інші правочини (пункт 1 частини другої статті 11 ЦК).

У свою чергу, як зазначено у частині першій статті 626 ЦК *договором* є домовленість двох або більше сторін, спрямована на встановлення, зміну або припинення цивільних прав та обов'язків.

При цьому, зазначаємо, що головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, є Міністерство охорони здоров'я України, яке діє відповідно до Положення про нього, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 року № 267.

Водночас зазначаємо, що одним із органів контролю за додержанням законодавства про захист персональних даних у межах повноважень, передбачених законом, є *Уповноважений Верховної Ради України з прав людини*, серед повноважень якого є отримання на свою вимогу та право доступу до будь-якої інформації (документів) володільців або розпорядників персональних даних, які необхідні для здійснення контролю за забезпеченням захисту персональних даних, у тому числі доступу до персональних даних, відповідних баз даних чи картотек, інформації з обмеженим доступом; за підсумками перевірки, розгляду звернення видання обов'язкових для виконання вимог (приписів) про запобігання або усунення порушень законодавства про захист персональних даних, у тому числі щодо зміни, видалення або знищення персональних даних, забезпечення доступу до них, надання чи заборони їх надання третій особі, зупинення або припинення обробки персональних даних; звернення з пропозиціями до Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб щодо прийняття або внесення змін до

нормативно-правових актів з питань захисту персональних даних; складення протоколів про притягнення до адміністративної відповідальності та направлення їх до суду у випадках, передбачених законом (статті 22 та 23 Закону України «Про захист персональних даних»).

З повагою

**Заступник Міністра
з питань державної реєстрації**

Олена СУКМАНОВА